

CYFARFOD:	PWYLLGOR ARCHWILIO
DYDDIAD:	3 Rhagfyr 2013
TEITL:	Adroddiadau Archwilio Allanol
PWRPAS / ARGYMHELLIAD:	Cyflwyno'r trefniadau adrodd er ystyriaeth y Pwyllgor Archwilio
AWDUR:	Geraint George, Pennaeth Strategol a Gwella
AELOD CABINET:	Cynghorydd Dyfed Edwards

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Un o brif ddyletswyddau'r Pwyllgor Archwilio yn ôl Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, yw **adolygu ac asesu trefniadau'r awdurdod ar gyfer rheoli risgiau, rheolaeth fewnol a llywodraethu corfforaethol**. Mae'r Canllawiau Statudol a gyhoeddwyd yn unol â'r Mesur yn datgan bod angen i'r Pwyllgor, er mwyn cyflawni hyn:
- *“adrodd ar ddigonolrwydd trefniadau rheoli risgiau a rheolaeth fewnol yr awdurdod a gwneud sylwadau ar eu heffeithiolrwydd yn ogystal â gwneud gwaith dilynol ar y risgiau a nodwyd gan archwilwyr a gofyn am adroddiadau ar y camau a weithredwyd mewn ymateb”*; a
 - *“bydd angen i'r awdurdod sicrhau nad yw gwaith yn cael ei ddyblygu'n ddianghenraid rhwng y pwyllgor archwilio ac unrhyw bwyllgor trosolwg a chraffu wrth ystyried adroddiadau o'r fath”*.
- 1.2 Mae'r canlynol yn enghreifftiau o adroddiadau archwilio allanol:
- Adroddiadau ESTYN, CyMAL, Archifau Cenedlaethol
 - Adroddiadau gan yr Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC)
 - Adroddiadau Blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru (SAC)
 - Adroddiadau Achlysurol Swyddfa Archwilio neu gan gyrrff archwilio eraill
- 1.1 Yn y gorffennol, cyflwynwyd cofrestr gyflawn o adroddiadau archwilio allanol i'r Pwyllgor Archwilio bob chwe mis i hwyluso gwaith y Pwyllgor a'i alluogi i gydymffurfio â'r gofyn i gadw trosolwg ar weithredu argymhellion yr adroddiadau a rhoi crynodeb byr i'r Cabinet.
- 1.2 Bellach, er mwyn cryfhau gallu'r Pwyllgor Archwilio i ganolbwyntio ar yr hyn sy'n bwysig, bwriedir canolbwyntio ar y prif adroddiadau sef:
- Adroddiadau ESTYN
 - Adroddiadau AGGCC
 - Adroddiadau Blynyddol SAC
- Byddai'r gofrestr gyflawn yn parhau ar gael i aelodau drwy gysylltu â mi.

- 1.5 Awgrymir hefyd y dylid trafod trefniadau craffu a dal i gyfrif yr adroddiadau uchod yng nghyfarfod nesaf y Fforwm Cadeiryddion Craffu. Mae angen cryfhau trefniadau llywodraethu a chraffu'r prif adroddiadau hyn gan osgoi unrhyw ddyblygu neu aneglurder yn y maes. Gellid adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Archwilio nesaf unrhyw argymhellion am drefniadau cadarn ac addas i bwrpas.

2. ARGYMHELLIAD

2.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Archwilio

- i) Gymeradwyo'r drefn newydd o adrodd a chanolbwyntio ar y prif adroddiadau a nodir
- ii) Gymeradwyo'r cynnig i drafod y dull gorau o graffu a dal i gyfrif y prif adroddiadau yng nghyfarfod nesaf y Fforwm Cadeiryddion Craffu 13 Rhagfyr.